

К. М. Майстеренко

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного адміністрування,
Міжрегіональна Академія управління персоналом,
<https://orcid.org/0000-0001-8586-9271>

ЕФЕКТИВНІСТЬ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПІДТРИМЦІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

У даній статті досліджується важлива роль стратегічного планування у досягненні цілей сталого розвитку в контексті публічного сектору України, спрямована на забезпечення соціальної безпеки та підтримку євроінтеграційних процесів. Автор аналізує ключові аспекти стратегічного планування, зокрема, визначення напрямків розвитку, необхідність координації та співпраці між державними органами та зацікавленими сторонами, а також врахування інтересів громадськості та оптимізації ресурсів. Досвід публічного сектору в Україні використовується для підтвердження важливості стратегічного планування у досягненні цілей сталого розвитку. Зазначається, що для досягнення поставлених цілей необхідно вирішувати проблеми, такі як відсутність чіткої стратегії розвитку, недостатня участь громадськості та стейкхолдерів, недостатня координація між державними органами та недостатня фінансова підтримка. Дослідження підкреслює значення стратегічного планування як інструменту для створення системного потенціалу, необхідного для досягнення цілей розвитку країни. Визначається, що цей потенціал включає фінансові, сировинні та людські ресурси, а також вироблену продукцію та надані послуги, що підтримуються сформованим позитивним іміджем. Стаття висвітлює важливість та роль стратегічного планування у досягненні сталого розвитку в контексті публічного управління в Україні, з фокусом на забезпеченні соціальної безпеки та підтримці євроінтеграційних процесів.

Ключові слова: стратегічне планування, публічний сектор, роль, досвід, проблеми, виклики, координація, фінансова підтримка, соціальна політика, безпека, євроінтеграція.

Постановка проблеми. Проблема ефективності стратегічного управління в контексті забезпечення соціальної безпеки та підтримки євроінтеграційних процесів є актуальною для публічного сектору України. Недоліки у цій сфері створюють виклики, які ускладнюють досягнення цілей сталого розвитку.

Однією з головних проблем є відсутність чіткої стратегії розвитку. Відсутність чітко визначених завдань та дорожньої карти ускладнює визначення пріоритетів і орієнтацію на досягнення позитивних соціальних ініціатив та євроінтеграційних цілей.

Дефіцит участі громадськості та стейкхолдерів також впливає на ефективність стратегічного управління. Активна взаємодія з громадськістю та зацікавленими сторонами може сприяти виправленню недоліків у стратегічному плануванні, сприяючи більшій увазі до потреб та поглядів суспільства.

Додатковими факторами, які необхідно враховувати, є недостатня координація між різними

державними органами та нестача фінансової підтримки для реалізації стратегічних планів. Спільна робота державних органів та виділення необхідних ресурсів є ключовими чинниками для успішної реалізації стратегічних ініціатив та забезпечення соціальної безпеки.

Отже, вирішення цих проблем стає критичним завданням для досягнення сталого розвитку України та підтримки євроінтеграційних процесів. Ефективне стратегічне управління має стати пріоритетом для держави, з метою визначення ясної маршрутною карти та реалізації важливих соціальних та євроінтеграційних ініціатив.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти проблеми стратегічного управління у забезпеченні соціальної безпеки та підтримці євроінтеграційних процесів досліджували такі науковці, як: О. Берданова, В. Вакулєнко, І. Валентюк, А. Ткачук та інші.

Мета статті. Мета статті дослідити особливості стратегічного планування у забезпеченні

ні соціальної безпеки та підтримці євроінтеграційних процесів

Виклад основного матеріалу дослідження. Ефективність стратегічного планування у забезпеченні соціальної безпеки та підтримці євроінтеграційних процесів є ключовим аспектом публічного управління в Україні. Стратегічне планування відіграє важливу роль у досягненні цілей сталого розвитку, особливо в контексті публічного сектору.

Спрямоване на формулювання довгострокових цілей та визначення шляхів досягнення цих цілей, стратегічне планування допомагає визначити пріоритети та розподілити ресурси для досягнення соціальних та євроінтеграційних цілей. Цей систематичний підхід забезпечує координацію дій всіх зацікавлених сторін.

Однією з ключових переваг стратегічного планування є можливість створення довгострокової візії розвитку для України та визначення стратегічних цілей національного рівня. Це дозволяє державі працювати на користь сталого розвитку, враховуючи потреби сьогодення та майбутніх поколінь.

Крім того, стратегічне планування сприяє поліпшенню управління та раціональному використанню ресурсів. Воно допомагає визначити пріоритетні напрямки діяльності, розробити детальні плани та програми дій, а також оцінити можливі ризики та вплив здійснюваних заходів на стале економічне, соціальне та екологічне зростання.

Загалом, стратегічне планування є невід'ємною частиною публічного управління в Україні та сприяє досягненню цілей сталого розвитку, забезпеченню соціальної безпеки та підтримці євроінтеграційних процесів. Крім того, стратегічне планування також сприяє покращенню управління та ефективності використання ресурсів. Воно допомагає визначити пріоритетні напрямки діяльності, розробити детальні плани та програми дій, а також оцінити можливі ризики та вплив здійснюваних заходів на стале економічне, соціальне та екологічне зростання [9, с.102].

Варто розглянути, що Україна має свій досвід впровадження стратегічного планування в публічний сектор. Наприклад, в країні була розроблена та затверджена Стратегія сталого розвитку "Україна-2020". Цей документ визначав основні цілі та завдання розвитку країни на період до 2020 року. Стратегія передбачала реформи в різних сферах, включаючи економіку, енергетику, соціальний захист, охорону здоров'я та інфраструктуру. Вона стала основою

для розвитку конкретних програм та проєктів у різних секторах економіки.

Крім того, український уряд активно працює над розвитком нової стратегії сталого розвитку на період після 2020 року. Залучення громадськості, експертів та зацікавлених сторін в процес стратегічного планування стало важливим етапом. Це дозволяє забезпечити широку підтримку, урахувати потреби громадян та стейкхолдерів, а також забезпечити взаємодію між різними секторами суспільства для досягнення спільних цілей [6].

Загалом, стратегічне планування є важливим інструментом для досягнення цілей сталого розвитку в публічному секторі України. Його впровадження сприяє формуванню довгострокової візії розвитку, поліпшенню управління та ефективному використанню ресурсів, а також залученню широкої підтримки громадськості та співпраці між різними секторами суспільства.

На думку вченого К. Войціцького [3, с.41-47] який вважає, що роль стратегічного планування в досягненні цілей сталого розвитку в публічному секторі України, важливо зазначити деякими аспектами:

- *інтеграція сталих розвиткових цілей:* допомагає забезпечити інтеграцію сталих розвиткових цілей, таких як економічний розвиток, соціальна справедливість, екологічна стійкість та інші, у політики та програми розвитку. Це дозволяє створити більш узгоджену та збалансовану стратегію, що сприяє сталому зростанню та забезпеченню добробуту населення;

- *впровадження інновацій та технологій:* допомагає впроваджувати інноваційні підходи та технології в публічний сектор, що сприяє підвищенню його ефективності та продуктивності. Наприклад, застосування цифрових технологій може поліпшити якість послуг, сприяти прозорості та забезпечити ефективне використання ресурсів;

- *моніторинг та оцінка результативності:* включає в себе механізми моніторингу та оцінки результативності досягнення поставлених цілей. Це дозволяє зважати на досягнення, розпізнавати проблемні сфери та вносити коригування в стратегію. Інформація, отримана в результаті моніторингу, надає можливість зробити обґрунтовані рішення та вдосконалити процеси управління;

- *партнерство та співпраця:* Стратегічне планування сприяє залученню різних зацікав-

лених сторін, включаючи громадські організації, приватний сектор, академічну спільноту та інші стейкхолдери. Це сприяє побудові партнерства та співпраці для спільного досягнення сталого розвитку. Відкритий та виключний процес стратегічного планування дозволяє розглядати різні погляди та ідеї, що збагачує стратегію та сприяє підвищенню її ефективності.

Важливо зазначити, що стратегічне планування є необхідним інструментом для досягнення цілей сталого розвитку в публічному секторі України. Воно допомагає визначити пріоритети, залучити ресурси, впровадити інновації та забезпечити взаємодію між різними зацікавленими сторонами. Інтеграція сталих розвиткових цілей, моніторинг результативності та партнерство грають важливу роль у цьому процесі [2].

Крім того, забезпечення рівного доступу та соціальної справедливості стратегічного планування дозволяє уряду та публічному сектору враховувати потреби та інтереси різних груп населення, зокрема вразливих та соціально-економічно відсталих груп. Це сприяє забезпеченню рівного доступу до ресурсів, послуг та можливостей, а також зменшенню соціальної нерівності.

Варто наголосити, що гармонізація з міжнародним зобов'язанням стратегічного планування враховує міжнародні зобов'язання та стандарти сталого розвитку, зокрема цілі сталого розвитку ООН. Це допомагає уряду впроваджувати політики та програми, які сприяють досягненню цих глобальних цілей та забезпечують відповідність національних стратегій до міжнародних стандартів [1, с.121].

Ефективність стратегічного планування в контексті забезпечення соціальної безпеки та підтримки євроінтеграційних процесів включає в себе і адаптацію до змін клімату та сталого розвитку. Ця адаптація дозволяє уряду не лише враховувати зміни клімату та екологічні виклики, але й приймати стратегічні рішення для їхнього ефективного вирішення.

Один із аспектів цієї адаптації полягає у тому, щоб у стратегічному плануванні враховувати зміни в кліматичних умовах та їхній вплив на соціальну безпеку і економіку. Це може включати розробку заходів для запобігання природним катастрофам, збереження природних ресурсів та зниження викидів парникових газів.

Прозорість та відкритість у процесі стратегічного планування також важливі. Громадськість має бути відома про важливі рішення та дії,

які приймаються у рамках стратегічного планування. Це сприяє залученню громадськості до процесу, дозволяє враховувати їхні потреби та думку, і сприяє підвищенню довіри до уряду та публічного сектору.

Отже, ефективне стратегічне планування враховує не лише внутрішні цілі та завдання, але й зовнішні виклики, такі як зміни клімату, екологічні проблеми та думку громадськості. Врахування цих аспектів сприяє досягненню сталого розвитку та забезпеченню соціальної безпеки в контексті євроінтеграційних процесів.

Крім того, організація та урядові структури в Україні активно впроваджують стратегічне планування для досягнення цілей сталого розвитку. Цей підхід дозволяє створювати довгострокову візію, координувати дії та ресурси, залучати різні стейкхолдери та впроваджувати інноваційні рішення. Результатом є більш ефективне та стійке розвиток країни, який відповідає потребам сучасного суспільства та сприяє підвищенню якості життя громадян [8, с.244].

Доречно зауважити, що інтеграція глобальних зобов'язань України може продовжувати працювати над адаптацією своїх стратегічних планів та програм до глобальних зобов'язань, таких як Зелений курс Європейського Союзу чи Паризька угода про зміну клімату. Це включає в себе розробку політик та заходів, спрямованих на зменшення впливу на довкілля, стимулювання екологічно чистого енергетичного сектору, розвиток сталого туризму та інші аспекти сталого розвитку [4].

Крім того, посилення регіонального розвитку враховуючи регіональні особливості та потреби є важливим аспектом стратегічного планування для досягнення сталого розвитку. Україна може зосередитись на розвитку регіональних стратегій, які враховують конкретні потреби та можливості кожного регіону, сприяють рівномірному розподілу ресурсів та стимулюють економічне зростання та соціальну справедливість.

Важливо зазначити, що цифрова трансформація впровадження цифрових технологій і інновацій є важливим елементом стратегічного планування в контексті сталого розвитку. Україна може продовжувати розвивати свої цифрові ініціативи, які сприяють покращенню якості життя громадян, підвищенню ефективності державних послуг, розвитку електронної комерції та зеленої економіки [5].

Окрім цього, підвищення ефективності управління удосконалення системи управління

та моніторингу є важливим аспектом стратегічного планування. Впровадження інструментів ефективного моніторингу, оцінки та звітності допоможе уряду оцінювати досягнення поставлених цілей та вносити корективи в стратегічні плани.

Враховуючи постійну зміну умов та викликів, стратегічне планування в публічному секторі України повинне бути гнучким, відкритим для інновацій та активно взаємодіяти з різними зацікавленими сторонами. Це дозволить досягнути сталого розвитку та покращення якості життя громадян України [7, с.232].

Слід додати, що процес стратегічного управління дозволяє досягти наступних основних результатів:

– *створення системного потенціалу*: сприяє створенню системи, що має потенціал для досягнення цілей розвитку країни. Цей потенціал включає фінансові, сировинні та людські ресурси, а також вироблену продукцію та надані послуги, які відповідають потребам ринку. Крім того, це допомагає формувати позитивний імідж країни;

– *забезпечення цілісного розвитку держави на довгострокову перспективу*: сприяє збереженню цілісного розвитку держави на довгострокову перспективу. Це означає визначення напрямків державної політики, формування цілей та завдань розвитку держави, залучення громадськості до процесу стратегічного управління, ефективну взаємодію між різними рівнями державних органів влади, а також аналіз та оцінку державної політики з урахуванням глобальних політичних змін.

Отже, стратегічне планування допомагає країні створити міцні основи для сталого розвитку, спрямовуючи ресурси та зусилля на досягнення стратегічних цілей і забезпечуючи цілісність та ефективність управління.

Висновок. Таким чином, стратегічне планування має вирішальне значення у досягненні цілей сталого розвитку в публічному секторі України. Цей процес допомагає уряду визначити пріоритети, ефективно розподілити ресурси та розробити стратегію для забезпечення соціальної безпеки та підтримки євроінтеграційних процесів.

Однак, важливою є відкритість, активна участь громадськості та партнерство з різними зацікавленими сторонами є невід'ємними складовими успішного стратегічного планування. Це дозволяє враховувати різноманітні погляди, потреби та думки всіх зацікавлених груп і забез-

печує більшу підтримку та довіру до уряду та публічного сектору.

Крім того, подальший розвиток стратегічного планування повинен включати адаптацію до глобальних зобов'язань, акцент на регіональному розвитку, використання цифрових технологій та постійне вдосконалення управлінських практик. Забезпечення сталого розвитку вимагає постійної готовності адаптуватися до умов та викликів.

Отже, стратегічне планування залишається ключовим інструментом для досягнення сталого розвитку та забезпечення соціальної безпеки та підтримки євроінтеграційних процесів в Україні.

Список використаної літератури:

1. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади. Київ 2017 р. С.121
2. Бриль М. Стратегія основа становлення та розвитку ОТГ. *Місцеве самоврядування*. № 5, 2018 р. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/2018/may/issue-5/article-36538.html> Дата звернення 16.06.2023 р.
3. Войціцька К. М. Економічний розвиток урбанізованих територій як наукове дослідження в сфері публічного управління. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022 р. Вип.3. С.41-47.
4. Ковалівська С. В., Бараннік В. О. Запровадження механізмів досягнення цілей сталого розвитку в Україні у міжрегіональному співробітництві. Аналітична записка. Київ : НІСД, 2021. URL:<https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-01/csr.pdf>
5. Латинін М. А., Лукашов О. О. Концептуальні підходи до державного регулювання стратегічного розвитку регіону за кордоном. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. 2017 р. № 9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_9_5 Дата звернення 16.06.2023 р.
6. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021– 2027 роки : постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695. *Офіц. вісн. України*. 2020 р.
7. Романюк С. А. Теорія та практика стратегічного управління. Науковий вісник : монографія. Київ : НАДУ, 2019 р. С. 232
8. Сментина Н. В., Фіалковська А. А. Стратегічне планування місцевого розвитку. Навч. посіб. 2019 р. С. 244
9. Шершньова З.Є. Комплексні стратегії у стратегічному розвитку корпоративних структур. *Вісник Хмельницького національного ун-ту*. 2017 р, № 2, Том 2. С.99-103.

10. Семенець-Орлова, І. А. (2015). Державне управління освітніми змінами: наукові категорії, методологія та актуальна проблематика досліджень на основі досвіду України та США. *Університетські наукові записки*, (1), 302-311.
  11. Семенець-Орлова, І. А. (2015). Результативне лідерство в процесі управління освітніми змінами. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія: Державне управління*, (4), 107-112.
  12. Семенець-Орлова, І. А. (2015). Стратегічне управління як системний засіб управління освітніми змінами. *Теорія та практика державного управління*, (3), 52-60.
  13. Semenets-Orlova, I., Klochko, A., Shkoda, T., Marusina, O., & Tepluk, M. (2021). Emotional intelligence as the basis for the development of organizational leadership during the covid period (educational institution case). *Studies of Applied Economics*, 39(5).
  14. Semenets-Orlova, I. (2017). Procedural aspects of educational changes: empirical findings at institutional level. *Advanced Education*, 64-67.
  15. Semenets-Orlova, I., Shevchuk, R., Plish, B., Grydiushko, I., & Maistrenko, K. (2022). Innovative approaches to development of human potential in modern public administration. *Economic Affairs*, 67(4s), 915-926.
-

Maistrenko K. M. Efficiency of strategic planning in providing social security and supporting european integration processes

This article examines the important role of strategic planning in achieving the goals of sustainable development in the context of the public sector of Ukraine, aimed at ensuring social security and supporting European integration processes. The author analyzes the key aspects of strategic planning, in particular, the determination of development directions, the need for coordination and cooperation between state bodies and stakeholders, as well as taking into account the interests of the public and optimizing resources. The experience of the public sector in Ukraine is used to confirm the importance of strategic planning in achieving the goals of sustainable development. It is noted that in order to achieve the set goals, it is necessary to solve problems such as the lack of a clear development strategy, insufficient participation of the public and stakeholders, insufficient coordination between state bodies and insufficient financial support. The study emphasizes the importance of strategic planning as a tool for creating the systemic capacity necessary to achieve the country's development goals. It is determined that this potential includes financial, raw and human resources, as well as manufactured products and provided services, supported by a formed positive image. The article highlights the importance and role of strategic planning in achieving sustainable development in the context of public administration in Ukraine, with a focus on ensuring social security and supporting European integration processes.

Key words: *strategic planning, public sector, role, experience, problems, challenges, coordination, financial support, social policy, security, European integration.*